

HAKLARINIZI BİLİN

Arnavutluk'taki Göçmen
İşçiler İçin Rehber

AYRIMCILIK YAPILMAMASI

Arnavutluk'ta her çalışan; ırk, etnik köken, renk, dil, milliyet, siyasi, dini veya felsefi görüş; ekonomik, eğitimsel veya sosyal statü, cinsiyet, cinsel kimlik, cinsel yönelim, cinsiyet özellikleri, HIV/AIDS ile yaşama, hamilelik, ebeveyn görüşü, ebeveyn sorumluluğu, yaş, aile veya medeni hâl, ikamet yeri, sağlık durumu, genetik yatkınlık, dış görünüm, engellilik, belirli bir gruba ait olma veya diğer bir ayrım, istisna, sınırlama veya tercih olmaksızın koruma altındadır.

Bu koruma, Ulusal ve Uluslararası Kanunlarla garanti altına alınmıştır.

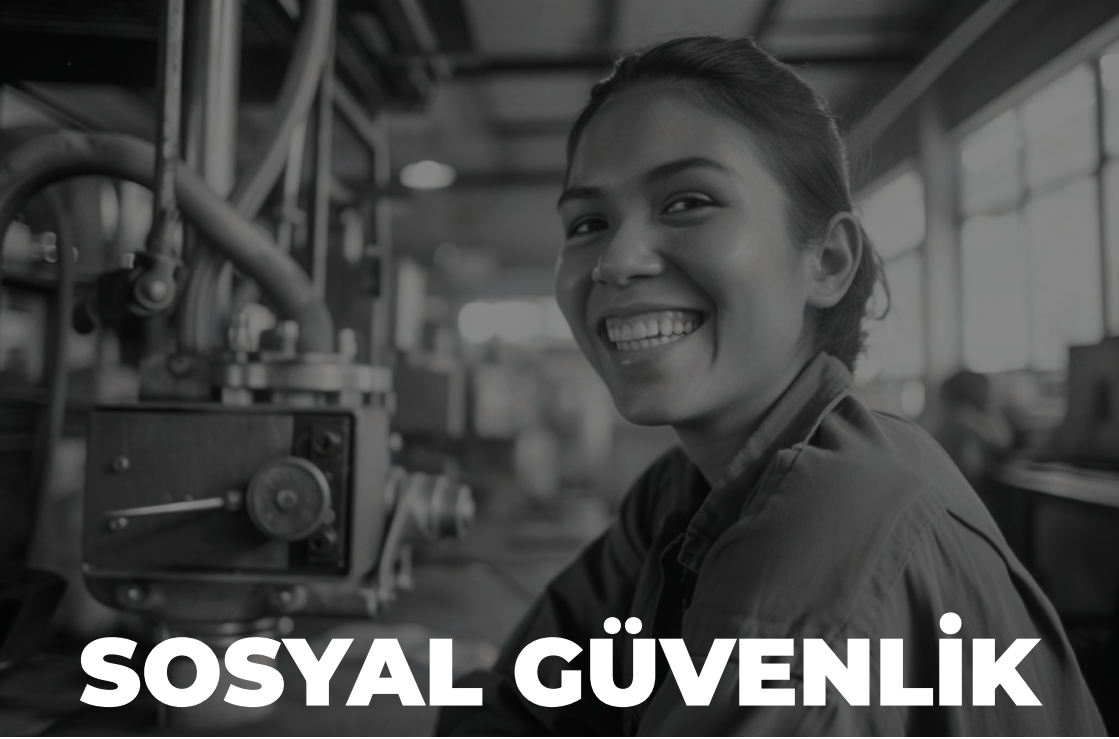
TÜM GÖÇMEN İŞÇİLERİN VE AİLE FERTLERİNİN HAKLARI

Arnavutluk, insan haklarıyla ilgili tüm sözleşmeleri imzalamış bulunmaktadır; bu nedenle, haklarınız devlet kurumları tarafından korunmaktadır. Bunlardan bazıları aşağıda listelenmiştir:

- Göçmen işçilerin ve aile fertlerinin yaşama hakkı kanunla korunmaktadır.
- Göçmen işçiler ve aile fertleri kendi orijin devletlerine her zaman girmek ve orada kalmak hakkına sahip olacaklardır.
- Hiçbir göçmen işçi veya aile ferdi işkenceye veya zalimane, insanlıkdışı veya aşağılayıcı muamele veya cezaya maruz bırakılamaz.
- Hiçbir göçmen işçi veya aile ferdi, kölelik veya kulluk altında tutulamaz.
- Hiçbir göçmen işçi veya aile ferdi esarete veya zorbalıkla çalıştırılmaya tabi tutulamaz.
- Göçmen işçiler ve aile fertleri düşünce, vicdan ve din özgürlüğüne sahiptir.
- Göçmen işçiler ve aile fertleri dışarıdan müdahale olmaksızın fikir ve düşünce özgürlüğüne sahiptir.
- Hiçbir göçmen işçi veya aile ferdi, özel yaşamına, ailesine, yazışmaları ya da başka türdeki iletişimlerine keyfi veya yasal olmayan müdahalelere veya onuru ve itibarına yasadışı saldırılara maruz kalmamalıdır.
- Hiçbir göçmen işçi veya aile ferdi, ister bireysel, ister başkalarıyla ortak olarak mal-mülk edinme hakkından keyfî bir şekilde mahrum bırakılamaz.
- Göçmen işçilerin ve aile fertlerinin ister kamu görevlilerinden ister özel kişiler, gruplar veya kuruluşlardan kaynaklansın, şiddet, fiziksel incinme, tehdit ve korkutmalara karşı etkili bir koruma hakkına sahiptir.
- Göçmen işçiler ve aile fertleri, yargı organları önünde, ilgili devletin vatandaşlarının sahip oldukları haklara eşit şekilde sahip olacaklardır.

- Kanunlara uygun şekilde yetkili kılınmış kamu görevlileri dışında, bir kimsenin kimlik belgelerine, ülkeye giriş, ikamet ve çalışma izinleri ile ilgili belgelere el koyması, imha etmesi veya imha etmeye teşebbüs etmesi yasaktır.
- Göçmen işçiler ve aile fertleri, toplu sınır dışı edilme önlemlerine tabi tutulamaz. Her sınır dışı edilme vakası bireysel olarak incelenir ve karara bağlanır.
- Sendikaların ve kanuna uygun olarak kurulmuş diğer derneklerin toplantılarına ve faaliyetlerine katılma, üye olmaya ve onlardan yardım isteme hakkına sahiptir.

SOSYAL GÜVENLİK

İşvereniniz, maaşınızın bir parçası olarak sizin için sosyal sigorta öder ve aşağıdakileri kapsar:

Göçmen işçiler ve aile bireyleri, hastalık, iş kazası, meslek hastalığı ve işsizlik gibi durumlar nedeniyle gelir kaybı yaşadıklarında, tüm çalışanlara zorunlu sosyal güvenlik sağlanacak ve ilgili devletin vatandaşlarının sahip olduğu haklarla eşit olacaktır.

Arnavutluk'taki sosyal bakım hizmetleri; toplum, yatılı, gündüz veya evde bakım hizmetleri aracılığıyla sunulmaktadır.

Erişilebilir hizmetler arasında bilgi, danışmanlık, evde bakım, psiko-sosyal destek ve erken müdahale gibi ön sosyal hizmetler bulunmaktadır. Bu hizmetler, yardıma muhtaç bireyler veya aileler için mali yardımlar, çocuklar, yaşlılar, engelliler ve savunmasız durumda olanlar için yardımlar, yiyecek dağıtımı, hijyen sağlama ve günlük destek gibi farklı ihtiyaçları karşılamaktadır.

Topluma dayalı hizmetler, sağlık, eğitim ve psiko-sosyal rehabilitasyon hizmetleri sunan tam veya yarım günlük programlarla topluluk merkezlerinde kapsamlı bakım sağlamaya odaklanır.

Geçici barınma hizmetleri, risk altındaki çocuklar, aile içi şiddet mağdurları veya evsizler gibi bireylerin acil konaklama ihtiyaçlarını karşılar ve belirli durumlara yönelik destekleyici ve rehabilite edici programlar sunar.

ARNAVUTLUK'TA İŞ SAĞLIĞI

İşvereniniz, maaşınız kapsamında sağlık sigortasını öder ve işyerinizde sağlığını ve güvenliğini sağlamak zorundadır.

Göçmen işçiler ve aile fertleri, yaşamlarının korunması için gerekli olan her türlü tıbbî bakım görme hakkına, ilgili Devletin vatandaşlarına yapılan uygulamaya eşit olarak sahiptirler.

Arnavutluk'taki tüm şirketler, işyerinde işyeri hekimi bulundurma zorunluluğuna sahiptir. Yönetmelikler kapsamında, işyeri hekimlerinin çalışma saatleri, şirketin personel sayısına göre tam zamanlı, yarı zamanlı veya birden fazla şirket arasında paylaşılacak şekilde belirlenir.

Yönetmelikler ayrıca, iş türüne göre periyodik sağlık kontrollerinin sıklığını ve çalışanın görevine bağlı olarak gerekli tıbbi testleri belirler. Ek olarak, belirli sağlık koşullarını doğrudan hastanın mesleği ve işyeri maruziyeti ile ilişkilendiren meslek hastalıkları listesi onaylanmıştır.

İŞVERENLERİN SORUMLULUKLARI

İşe Giriş Sağlık Raporu Talep Etmek:

Çalışanların belirli bir işte çalışabilmesi için, sağlık merkezindeki aile doktoru tarafından onaylanan, işe giriş sağlık raporu talep edilir.

İşe Giriş ve Periyodik Sağlık Kontrolleri:

İstihdamın ilk üç ayında işe giriş sağlık değerlendirme ve çalışanların mesleki tehlikelerden risk altında olmadığını sağlamak amacıyla devam eden periyodik muayeneler talep eder.

Özel Tıbbi Muayeneler:

Fiziksel, kimyasal, biyolojik, mutajenik veya kanserojen ajanlara maruz kalan çalışanlar için düzenli tıbbi kontroller yapmak.

Sağlık kontrollerinin sıklığı, yılda en az bir kez ve en fazla iki yılda bir yapılmalıdır.

Testler ve analizler, Arnavutluk mevzuatına uygun olarak lisanslı kamu veya özel sağlık kuruluşlarında yapılmalıdır.

İkamet ettiğiniz yere en yakın Sağlık Merkezinde bir kişisel/aile doktoru seçebilirsiniz ve Arnavutluk'ta kaldığınız süre boyunca karşılaşılabileceğiniz sağlık sorunları ile ilgili olarak sizlere yardımcı olacaktır.

Bu düzenlemeler, iş sağlığı ve güvenliği yönetim sistemi ulusal standartlara uyum sağlayarak, tüm endüstrilerde çalışanların sağlık ve güvenliğini korumayı amaçlar.

İşverenlerin, iş kazalarını Devlet İş Müfettişliği ve Sosyal Hizmetler'e aşağıdaki yollarla bildirme yasal yükümlülüğü vardır:

E-posta: info@sli.gov.al
Telefon: +355 42 368 473
Online formu:
<https://inspektoriatipunes.gov.al/njoftim-aksidenti-ne-pune-2/>

Ayrıca Sosyal Güvenlik Enstitüsü ve Savcılık Yetkilileri (ölüm halinde veya suç teşkil edebileceği düşünülen her türlü olaylarda).

ARNAVUTLUK'TAKİ GÜVENLİK YÖNETMELİKLERİ

İşveren, kazaları ve meslek hastalıklarını önlemek amacıyla teknik güvenlik kurallarını açıkça tanımlamalıdır.

İşverenin, işçiyi sosyal sigorta sistemine kaydetmemişse, işçinin kaza veya meslek hastalığı nedeniyle yaptığı tüm masrafları ve kayıtsızlıktan kaynaklanan zararları karşılamak yükümlüdür.

Eğer işveren, çalışanı sosyal sigortaya kaydettirmemişse, işveren, kaza veya meslek hastalığı nedeniyle çalışanın karşılaştığı tüm masrafları ve kaydın yapılmamasından kaynaklanan zararları karşılamak zorundadır.

İşveren, işte hijeni sağlamakla yükümlü. Çalışanlarla görüşüldükten sonra, işveren; toksik maddeler ve ajanlar, makineler, ağır kaldırma, hava kirliliği, gürültü, titreşimlerden kaynaklanan özel riskler ve inşaat, inşaat mühendisliği, madencilik ve kimya endüstrileri gibi belirli ekonomik sektörlerle özgü risklere karşı gerekli koruyucu önlemler almak zorundadır. İşveren, çalışanların sağlık ve güvenliği açısından risk teşkil eden her yerde durumu işaret eden levha yerleştirmelidir.

Eğer kolektif koruyucu önlemler çalışanları korumak için yeterli değilse, işveren, çalışanları işyeri tehlikelerinden korumak amacıyla, ücretsiz olarak bireysel koruyucu ekipman sağlamalıdır.

Koruyucu ekipman, çalışanlara verilmeden önce test edilmeli ve temizlenmelidir. Her zaman iyi çalışır durumda tutulmalı ve toz ve diğer kirleticilerden korunmuş alanlarda saklanmalıdır.

ARNAVUTLUK'TA ÇALIŞMAK

Arnavutluk'ta yabancı olarak çalışmak ve yaşamak için “Benzersiz İzin” (Leja Unike) almanız gerekmektedir. Benzersiz İzin (Leja Unike), hem ÇALIŞMA hem de OTURMA iznini kapsayan özel bir izin türüdür.

Arnavutluk'ta yasal olarak oturmak ve çalışmak amacıyla, gerekli belgeler ve genel bilgiler:

- Benzersiz İzin'e sahip olmalısınız.
- İşvereniniz tarafından Sosyal ve Sağlık Sigortası sistemine kaydedilmiş olmalısınız
- Yazılı bir sözleşme imzalamalısınız. İş Sözleşmesi Spesifik Olarak Aşağıdaki Bilgileri içermelidir:

a. Tarafların kimlikleri;	h. Maaş bileşenleri ve ödeme tarihi;
b. İş yeri;	i. Haftalık çalışma saatleri;
c. İşin genel tanımı;	j. Geçerli toplu iş sözleşmesine atıfta bulunulması;
d. İşe başlama tarihi;	k. Deneme süresi;
e. Sözleşme süresi (belirli süreli sözleşmeler için)	l. Herhangi bir toplu iş sözleşmesi yoksa, disiplin önlemlerinin türleri ve prosedürleri.
f. Ücretli izin süresi;	
g. Sözleşme feshi için ihbar süresi;	

- Maaşınız banka hesabınıza ödenir.
- Maaş, hükümet kararıyla belirlenen ulusal asgari ücretten daha düşük olamaz.

(Haziran 2024 itibarıyla, Arnavutluk'taki ulusal asgari ücret, aylık 396,6 € / 40.000 Lek olarak sabitlenmiş olup, yılda 12 ödeme dikkate alındığında, yıllık 4.759 € / 480.000 Lek'e tekabül etmektedir).

ÇALIŞMA SAATLERİ VE YILLIK İZNİ

- Normal günlük çalışma saatleri 8 saati geçmemelidir. Bu sınır, hükümet kararları, toplu iş sözleşmeleri veya bireysel istihdam sözleşmeleriyle belirlenir ve haftalık azami çalışma saatleri içinde yer almalıdır.

Gece çalışması 22:00'da başlayıp sabah 06:00'da sona eren bir dönem olarak tanımlanmıştır. Gece çalışmasının süresi, önceki veya sonraki gün dahil, kesintisiz 8 saati aşmamalıdır. Hemen ardından veya öncesinde günlük dinlenme süresi ile takip edilmelidir.

Akşam Saatleri (19:00 - 22:00): Bu saatlerde yapılan işler, çalışanlara en az %20 ek ücret hakkı tanır.

Gece Saatleri (22:00 - 06:00): Bu saatlerde yapılan işler, çalışanlara en az %50 ek ücret hakkı tanır.

DİKKAT! Haftalık izin günde çalışmaların karşılığı, aşağıdaki şekilde tazmin edilir:

- En az %25 ek ücret, veya
- Çalışılan saate eşdeğer dinlenme süresi; artı işin yapıldığı haftadan önce veya sonra kullanılmak şartıyla, toplam çalışılan saatlerin en az %25'i kadar ek dinlenme süresi verilir.

Resmi tatil günlerindeki çalışmalar, her iki şekilde de tazmin edilir.

Fazla mesai, normal günlük veya azami haftalık çalışma saatlerinin, ya da anlaşmaya varılan çalışma saatleri ötesinde yapılan her türlü çalışmayı ifade eder.

Yıllık cretli izin, toplu iş sözleşmeleri veya bireysel iş sözleşmeleri ile belirlenir, ancak yılda en az 22 iş günü olmalıdır.

Bir yıldan az süre çalışanların yıllık izin, çalışma süresine orantılı olarak hesaplanır. Geçici iş göremezlik dönemleri, örneğin hastalık izni, çalışma süresi olarak kabul edilir.

Diğer izin türleri:

- İşçiye; evlenmesi ya da eşinin, dogrudan soy veya onların soyundan gelen ölümü hlinde beş gün ücretli izin verilir.
- Eşinin doğum yapması halinde, eř/partner u gün ücretli izin verilir.
- İşçiler; dogrudan soy veya onların soyundan gelenlerin ciddi hastalıkları nedeniyle, tıbbi raporu ile kanıtlanan hastalıklar için, yılda 30 güne kadar ücretsiz izin talep edebilirler.

BİLGİLER, AŞAĞIDAKİ KANUNLARDAN ALINMIŞTIR

- 79/2021 sayılı "Yabancılar Hakkında" Kanunu
- 7961/1995 sayılı "Arnavutluk Cumhuriyeti İş Kanunu", Değiştirilmiş
- 10221/2010 sayılı "Ayrımcılığa Karşı Koruma" Kanunu, Değiştirilmiş
- 15/2019 sayılı "İstihdamı Teşvik" Kanunu, Değiştirilmiş
- 7703/1993 sayılı "Arnavutluk Cumhuriyeti Sosyal Sigorta Kanunu", Değiştirilmiş
- 10237/2010 sayılı "İş Güvenliği ve Sağlığı Kanunu", Değiştirilmiş ve alt düzenleyici maddeler dahil.

SORUNLARINIZI AŞAĞIDAKİ ADRESLERE İLETEBİLİRSİNİZ:

Arnavutluk Devleti İş Müfettişliği ve Sosyal Hizmetler

Adres: Rruga " Sheh Ahmet Pazari", nr. 10, Tiranë
E-posta: info@sl.gov.al
Telefon: 04 2368 466

Devlet Sağlık Müfettişliği

Adres: Rruga "Aleksander Moisiu", nr. 80, Tiranë
E-posta: info@ins-shendetesor.gov.al
Telefon: 04 223 5925

Arnavutluk Ombudsmanlık Kurumu

Adres: Rruga e "Durrësit", Nr. 27, Tiranë
E-posta: info@kmd.al
Telefon: 04 2431 078 / 08000 606

Arnavutluk Ayrımcılığa Karşı Koruma Komiserli

Adres: Rruga e " Durrësit", Nr. 27, Tiranë
E-posta: info@kmd.al
Telefon:r: 04 2431 078 / 08000 606

Ulusal İstihdam ve Yetenek Ajansı

Adres: Bulevardi Bajram Curri, Tiranë
E-posta: policiaeshtetit@asp.gov.al
Telefon: 129

Polis

Adres: General Directorate of State's Police, Bulevardi Bajram
Curri, Tiranë
E-posta: policiaeshtetit@asp.gov.al
Telefon:: 129

İtfaiye/ Yangın
Phone Number: 128

Ambulans
Phone Number: 127

Acil Durum Hattı
112

VE/VEYA

İHBAR EDİN

